

de dokle god u njemu živi utjelovlje-
na Riječ Božja.

Ova knjiga želi doviknuti dana-
šnjem čovjeku upravo tu nadu. H.
Schlier je profesor za starokršćansku
književnost na sveučilištu u Bonnu i
jedan od vodećih današnjih egzege-
ta. On osluškuje u knjizi Božju Ri-
ječ i nad njom razmišlja, stavlja-
jući kao motto Heideggerovu misao
— znak koliko je ova knjiga izrasla
iz upita ljudske i kršćanske egzisten-
cije — da »sve zavisi o nama da li
se još hoćemo i možemo zamisliti«.
U knjizi je sabrano 26 egzegetskih
članaka i predavanja napisanih izme-
đu 1955. i 1964. godine. Schlier obra-
đuje u njima najprije svojevrstnost
i neuporedivost biblijske teologije u
odnosu prema ostalim teološkim di-
sciplinama. On želi zatim razmotriti
jedinstvenost kršćanske egzistencije,
istražiti pitanja Pavlove ili Ivanove
teologije, podsjetiti na duboku ozbilj-
nost posljednjeg suda u Ivanovu Ot-
krivenju i pokazati čovjeka u svjetlu
novozavjetne teologije. Sve je to pro-
žeto posebnom ozbiljnošću, egzisten-
cijalnom angažiranošću i spremno-
šću za slušanje Riječi Božje.

Knjiga nije namijenjena samo teo-
lozima nego i svima koji su sprem-
ni da ih u Novi zavjet uvede struč-
njak za egzegezu i koji, razočarani
ljudskom riječju, traže čvrsti temelj
Božje Riječi.

T. I.

HEINRICH SCHLIER — FRANZ
MUSSNER — FRIEDO RICKEN —
BERNHARD WELTE, *Zur Frühge-
schichte der Christologie, Quaestio-
nes disputatae*, sv. 51, 118 stranica
Verlag Herder, Freiburg im Breigau,
cijena: 15 DM.

Ova je knjiga zajedničko djelo.
Svaki od autora nastoji sa svojeg
stanovišta svojim doprinosom pripo-
moći boljem razumijevanju prvokr-
šćanske kristologije od biblijskih
tekstova do nastanka i razvitka kri-
stoloških formula na Nicejskom sa-
boru.

Heinrich Schlier i Franz Mussner
obrađuju biblijske začetke kristologi-
je. Friedo Ricken istražuje nastanak
i povijest nicejske formule *homo-
usios*, a Bernhard Welte, koji je ujed-
no uredio cijelu knjigu, u sintezi pri-
kazuje povijest ranokršćanske kri-

stologije sve od biblijskih podataka
do nicejskog sabora.

Ovim obradbama ranokršćanske
kristologije učinjen je velik doprinos
dogmatskoj teologiji koju treba uvi-
jek iznova na temelju biblijskih po-
dataka i ranokršćanske misli osmi-
šljavati.

Knjiga je danas vrlo aktualna, jer
obrađuje pitanje koje nije samo
quaestio disputata nego još uvijek
quaestio disputanda. Danas suvreme-
ni čovjek teško razumije biblijske
podatke koji do njega dolaze u ru-
hu tradicionalne dogmatike koju su
mu namrli njegovi predci. S obzirom
na kristologiju, pitanja postavljaju
ne samo teolozi nego i obični vjer-
nici. Vjernici su danas postali zre-
liji i ne uzimaju sve pod »gotov
groš«. Oni danas ne postavljaju pi-
tanja samo o crkvenoj organizaciji
nego i o dogmatskim, biblijskim i
moralnim istinama. Vjernici sluša-
ju danas u suvremenoj obnovljenoj
liturgiji Riječ Božju mnogo više ne-
go ranije. Pri tom čuju rečenice ko-
je su im strane i koje ne mogu do-
vesti u sklad s onim što su čuli na
vjeronauku. Često se čuje pitanje da
li je Isus Biblije doista Isus Crkve
i naše dogme. Egzegeti i dogmatičari
moraju danas surađivati i doprini-
jeti boljem razumijevanju podataka
Biblije i dogmatske formulacije. Tu
ništa ne znači biti napredan ili biti
konzervativan, nego svatko mora bi-
ti stvaran i objektivan. Ova knjiga je
stvarna i objektivna obradba rano-
kršćanskih podataka.

Budući da knjiga ima tako zama-
šno značenje za suvremenu teologi-
ju, ne možemo a da je toplo ne pre-
poručimo svim svećenicima koji ra-
zumiju njemački.

A. R.

WER IST IN GOTTES NAMEN
DIESER JESUS? 25 razmatranja o
Isusu Kristu. Izdao Harry A. A. Mou-
rits, a predgovor njemačkom prije-
vodu napisao je Manfred Plate. Ver-
lag Herder, Freiburg 1971. Cijena:
15 DM, 192 stranice.

Nema osobe u povijesti čovječan-
stva koja bi toliko zaokupila suvre-
meni svijet kao što je to osoba Isu-
sa iz Nazareta. Osobito je u novi-
je vrijeme porastao interes za oso-
bu Isusa Krista i to u svim gotovo